

ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Όνοματεπώνυμο: Ελένη Βλαχοπούλου

Όνομα Πατρός: Κωνσταντίνος

Τόπος καταγωγής: Ιωάννινα (Δήμος Δωδώνης)

Διεύθυνση κατοικίας: Φώτου Τζαβέλα 16, Ιωάννινα, 45333

Οικογενειακή κατάσταση: Έγγαμη, μητέρα δύο παιδιών

Επαγγελματική ιδιότητα: Δρ. Ε.ΔΙ.Π (Βαθμίδα Α' - ΠΕ 16, ΦΕΚ 1091/3.11.2017, τ. Γ)

Διεύθυνση Εργασίας: Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 45110

Τηλ /Fax: 2651005135

E-mails: evlachopoulou@uoi.gr, evlachop@soctheol.uoa.gr

Academia.edu: <http://en-uoa-gr.academia.edu/EleniVlachopoulou>

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

A. Εγκύκλιες Σπουδές:

Καπλάνειο Δημοτικό Σχολείο Ιωαννίνων

Β' Γυμνάσιο και Λύκειο Ιωαννίνων

B. Πανεπιστημιακή Μόρφωση:

1983: Πτυχίο τμήματος Αγγλικής Φιλολογίας Φιλοσοφικής Σχολής Αριστοτελείου Παν/μίου Θεσ/νίκης με βαθμό «*Καλώς*» (6 και 14/29).

1987: Πτυχίο Τμήματος Ιστορίας- Αρχαιολογίας - κατεύθυνση Αρχαιολογίας - (Οκτώβριος 1984 - Ιανουάριος 1987) Φιλοσοφικής Σχολής Παν/μίου Ιωαννίνων με βαθμό «*Λίαν Καλώς*» (7 και 2/12).

1998: Μεταπτυχιακό δίπλωμα (Master) Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Τμήματος Μεσαιωνικών Σπουδών Φιλοσοφικής Σχολής Παν/μίου Ιωαννίνων με βαθμό: «*Άριστα*» (9, 6). Ειδίκευση: Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη. Τίτλος διπλωματικής εργασίας: *Πολυτελή υφάσματα και χρυσοκέντητα της Παλαιολόγειας εποχής: Τα κειμήλια του Μεγάλου Μετεώρου*, Ιωάννινα 1998, ανέκδοτη (σσ.167, πίν.24, σχ.4). Συμβουλευτική 3/μελής Επιτροπή: Αθανάσιος Παλιούρας, Καθηγητής, Ταξίαρχης Κόλιας, Καθηγητής, Αγγελική Σταυροπούλου, Καθηγήτρια.

2002: Διδακτορικό δίπλωμα (PhD). Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Τμήμα Μεσαιωνικών Σπουδών Φιλοσοφικής Σχολής Παν/μίου Ιωαννίνων, με βαθμό: «*Άριστα*» (ομόφωνα 10). Ειδίκευση: Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη. Τίτλος διδακτορικής διατριβής: *Εκκλησιαστικά χρυσοκέντητα άμφια βυζαντινού τύπου στον Ελλαδικό χώρο (16ος-19ος αιώνας). Το εργαστήριο της μονής Βαρλαάμ Μετεώρων*, Ιωάννινα 2002, σσ.450. Συμβουλευτική 3/μελής Επιτροπή: Αθανάσιος Παλιούρας, Καθηγητής, Δημήτριος Σοφιανός Καθηγητής, Κωνσταντίνα Μπάδα, Καθηγήτρια.

2016: Πτυχίο τμήματος Θεολογίας Θεολογικής Σχολής Αριστοτελείου Παν/μίου Θεσ/νίκης με βαθμό «*Άριστα*» (9, 12).

Γ. Ξένες Γλώσσες:

- **Αγγλικά:** εξαιρετική (Πτυχίο Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Παν/μίου Θεσ/νίκης και 25χρονη διδακτική εμπειρία στη Δ.Ε.)

- **Γαλλικά:** επίπεδο Certificate.

Δ. Γνώση χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών:

- Σεμινάριο 48 ωρών από 27/9/2002 έως 16/11/2002 στο ΚΣΕ Εσπερινό και 4^ο Γ/σιο Ιωαννίνων, με τίτλο: “*Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση*”.

Δ. Υποτροφίες:

I.K.Y.: ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ προγράμματος: 1985-86 για τη διάκριση στις σπουδές και το ήθος κατά το ακαδημαϊκό έτος 1984-1985 φοιτήσεως στο Τμήμα Ιστορίας – Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ / ΥΠΗΡΕΣΙΑ

1983-1987: Αναπληρώτρια καθηγήτρια Αγγλικών σε Γυμνάσια και Λύκεια των νομών Ιωαννίνων και Πρεβέζης.

1987-2009: Μόνιμος διορισμός ως καθηγήτριας Αγγλικών ΠΕ6 (ΦΕΚ 166/τ.Γ'/21-8-1987).

1993/94 - 1994-1996 και 1998-2000: Απόσπαση στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων και Εκπαιδευτική άδεια για την εκπόνηση Μεταπτυχιακού και Διδακτορικού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη.

2009-2017: Απόσπαση με **αυτοδύναμο διδακτικό έργο**, συναφές με τη Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη στην **Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης**.

2017 (Νοέμβριος) – 2022 (Νοέμβριος): Μετάταξη από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση σε θέση μόνιμου μέλους **Ε.ΔΙ.Π.** (Βαθμίδα Α'-ΠΕ 16) στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας της Θεολογικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. (ΦΕΚ 1091/3.11.2017, τ. Γ').

2022 (5-12-2022, ανάληψη καθηκόντων) - και εξής: Μετάταξη (ΦΕΚ. Γ' 2916/23-11-2022.) από τη θέση μόνιμου Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π), Κατηγορίας ΠΕ και Βαθμίδας Α', από το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας της Θεολογικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. σε αντίστοιχη κενή θέση ΕΔΙΠ στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, της ίδιας κατηγορίας και της ίδιας βαθμίδας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Α. ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚ/ΣΗ

1983-2009: μαθήματα Αγγλικής γλώσσας σε μαθητές Γυμνασίου-Λυκείου

Α1. ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΕΣ - ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ

1. Παρουσίαση τριών (3) πειραματικών διδασκαλιών με την υποστήριξη της επιμορφώτριας στις Τ.Π.Ε. κ. Δογορίτη Ελευθερίας: **Πρόταση διδασκαλίας της αγγλικής γλώσσας μέσω INTERNET – Χρήση υπερσυνδέσμων και σχολίων σε επιλεγμένα αγγλικά κείμενα-Εκπαιδευτική δραστηριότητα βασισμένη στο Word.**

2. Παρουσίαση δειγματικών διδασκαλιών, σε επίπεδο εικονικής και πραγματικής τάξης (16 ώρες συνολικά), ως **επιμορφώτρια** καθηγητών Αγγλικής Γλώσσας στην **Α' και Β' φάση του Προγράμματος του Π.Ε.Κ. Ιωαννίνων**, κατά το σχολικό έτος **2005-2006**.

Β. ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Β1.ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ (ΚΑΤΟΠΙΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΩΣ)

Μάϊος 1999 Τρίωρη διάλεξη (3). **Μάθημα: Βυζαντινή Φιλολογία** (αναπλ. καθηγ. Νόννα Παπαδημητρίου). **Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας, Θεολογική Σχολή Ε.Κ.Π.Α.**

Απρίλιος 2003 Τρίωρη διάλεξη (3). **Μάθημα: Λαϊκή τέχνη και Πολιτισμός** (καθηγ. Κων/να Μπάδα). **Τμήμα Επιστημών της Τέχνης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.**

Μάϊος 2003 Τρίωρη διάλεξη (3). **Μάθημα: Βυζαντινή Φιλολογία** (καθηγ. Χ. Ευθυμιάδης). **Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.**

Μάϊος 2003 Τρίωρη διάλεξη (3). **Μάθημα: Βυζαντινά Χειρόγραφα** (λέκτ. Μαντώ Παπαδάκη). **Τμήμα Ιστορίας -Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.**

Μάρτιος – Μάϊος 2009 Έξι (6) τετράωρες διαλέξεις (24 ώρες συνολικά). **Μάθημα: Εκκλησιαστική Χρυσοκεντητική** (καθηγ. Γ. Φουστέρης). **Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης.**

Δεκέμβριος 2014-Ιανουάριος 2015 Τρεις (3) δίωρες διαλέξεις (6 ώρες συνολικά). **Μάθημα: Ιερά Άμφια και Σκευή** (καθηγ. Παν. Σκαλτσής). **Τμήμα Θεολογίας, Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ.**

Δεκέμβριος 2015-Ιανουάριος 2016 Τρεις (3) δίωρες διαλέξεις (6 ώρες συνολικά). **Μάθημα: Ιερά Άμφια και Σκευή** (καθηγ. Παν. Σκαλτσής). **Τμήμα Θεολογίας, Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ.**

Δεκέμβριος 2016-Ιανουάριος 2017 Τρεις (3) δίωρες διαλέξεις (6 ώρες συνολικά). **Μάθημα: Ιερά Άμφια και Σκευή** (καθηγ. Παν. Σκαλτσής). **Τμήμα Θεολογίας, Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ.**

1-7 Ιουλίου 2018 Δύο (3) τρίωρες διαλέξεις (6 ώρες συνολικά), Μονή Ντραγκομίρνα, Ρουμανία. **Μαθήματα: 1. Ορθόδοξη Εκκλησιαστική Χρυσοκεντητική και Υφαντική. 2. Η Μοναχική Ενδυμασία μέσα από τη μαρτυρία της Βυζαντινής Τέχνης.**

B2. ΑΥΤΟΔΥΝΑΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ Α.Ε.Α.Θ. (2009-2017)

B2i. ΜΑΘΗΜΑΤΑ

- 1. Χριστιανική Αρχαιολογία** (Γ' Εξάμηνο Ι.Σ. – Δ.Ε.Κ.: 6 ώρες, υποχρεωτικό).
- 2. Βυζαντινά Εικονογραφημένα Χειρόγραφα** (Γ' Εξάμηνο Ι.Σ.: 2 ώρες, επιλογής).
- 3. Στοιχεία Μουσειολογίας** (Γ' Εξάμηνο Δ.Ε.Κ.: 3 ώρες, υποχρεωτικό).
- 4. Ανασκαφές και ευρήματα** (Γ' Εξάμηνο Δ.Ε.Κ.: 3 ώρες, υποχρεωτικό /επιλογής).
- 5. Βυζαντινά νομίσματα και κτερίσματα** (Γ' Εξάμηνο Δ.Ε.Κ.: 2 ώρες, επιλογής).
- 6. Τέχνη Επιστήμη και Πολιτισμός στην Ορθόδοξη Παράδοση** (Γ' Εξάμηνο Δ.Ε.Κ.: 2 ώρες, επιλογής).
- 7. Εκκλησιαστική Χρυσοκεντητική** (Δ' Εξάμηνο Δ.Ε.Κ.: 4 ώρες, 2 θεωρία – 2 εργαστήριο, υποχρεωτικό).
- 8. Θεολογία της εικόνας** (Δ' Εξάμηνο Δ.Ε.Κ.: 2 ώρες, επιλογής).
- 9. Διάγνωση –Ιστορική αξιολόγηση και συντήρηση έργων τέχνης** (ΣΤ' Εξάμηνο Δ.Ε.Κ.: 2 ώρες, υποχρεωτικό).
- 10. Η Χριστιανική Τέχνη στην Ελλάδα (Παλαιοχριστιανική, Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Περίοδος)** (ΣΤ' Εξάμηνο Δ.Ε.Κ.: 2 ώρες, επιλογής).
- 11. Εκκλησιαστική Υφαντουργία** (Ζ' Εξάμηνο Δ.Ε.Κ.: 2 ώρες, επιλογής).
- 12. Αισθητική της Ορθόδοξης Χριστιανικής Τέχνης** (Η' Εξάμηνο Ι.Σ και Δ.Ε.Κ.: 3 ώρες, υποχρεωτικό).
- 13. Η τέχνη σε Ανατολή και Δύση** (Η' Εξάμηνο Δ.Ε.Κ.: 2 ώρες, επιλογής).

B2ii. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Δημιουργία εργαστηρίου Εκκλησιαστικής Χρυσοκεντητικής για την άσκηση των φοιτητών.
- Επισκέψεις σε ναούς, μονές, εργαστήρια και μουσεία για εκπαιδευτικούς σκοπούς.
- Οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών.

- Πτυχιακές εργασίες Ι.Σ. και Δ.Ε.Κ.: Επίβλεψη και συμμετοχή

B3. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ, ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑ (2017- 2022)

I. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ

1. “**Ιερά Άμφια και Σκεύη στη Θεία Λατρεία**”, 3 ώρες, Ζ΄ Εξαμήνου/ Π, 311042 (2017-2020).
2. “**Η Εκκλησιαστική Χρυσοκεντητική και Υφαντουργία ως Λειτουργικές Τέχνες**”, 3 ώρες, Η΄ Εξαμήνου / Π, 311039 (2017-2020).
3. “**Οι Λειτουργικές Τέχνες της Ορθόδοξου Εκκλησίας**”, 3 ώρες, Ζ΄ Εξαμήνου/ Π, 311059 (2020-22).
4. “**Χριστιανική - Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη**”, 3 ώρες, ΣΤ΄ Εξαμήνου/ ΥΕ, 31E114, συνδιδασκαλία με την Καθηγήτρια κα Διοτίμα Λιαντίνη (2021-22).
5. “**Μεθοδολογία Ακαδημαϊκής Γραφής**”, Γ΄ Εξαμήνου/ Π, 311065 (Ιωάννα Κομνηνού, Βασ. Φανάρας, Αθ. Αντωνόπουλος) [1 ώρα εργαστηριακής άσκησης φοιτητών 2021-22].

II. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ: “ΠΗΓΕΣ, ΛΑΤΡΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ”

- “**Η Αισθητική και ο Λειτουργικός Χαρακτήρας της Ορθόδοξης Χριστιανικής Τέχνης**”, 2 ώρες, Γ΄ Εξαμήνου /Υποχρεωτικό στο «ΠΜΣ Πηγές, Λατρεία και Διαπολιτισμικός Βίος του Χριστιανισμού. Ειδίκευση 3, Λειτουργική - Άγιολογία, Θεματική Ενότητα Α΄, Ιστορία και Θεολογία της Λατρείας» (υπεύθυνος: Καθηγητής Γ. Φίλιας).
- **Συνεπίβλεψη (5-10-2022) της μεταπτυχιακής εργασίας** (καθ. Γ. Φίλιας [επιβλέπων]-καθ. Διοτίμα Λιαντίνη-Δρ. Ελένη Βλαχοπούλου, ΕΔΙΠ) του μεταπτυχιακού φοιτητή κ. Νεκταρίου (π. Γαβριήλ) Χειμώνα, με θέμα: «**Η Λειτουργική προσέγγιση του Εκκλησιαστικού Μουσείου της Ιεράς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Ορεστιάδος και Σουφλίου**».

III. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- **Επισκέψεις σε ναούς, μονές, εργαστήρια και μουσεία για εκπαιδευτικούς σκοπούς**
- **Οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών**

B4. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (2023- 2024)

1. **Υστεροβυζαντινή Τέχνη (1204-153)**, 3 ώρες Β΄ Εαρινού Εξαμήνου στο ΠΜΣ “**Βυζαντινές Σπουδές**”.
2. **Επιμέλεια και λειτουργία Αναγνωστηρίου Αρχαιολογίας**

Γ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

- Ένωση Ελλήνων και Κυπρίων Βυζαντινολόγων, 1998
- Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία, 2002
- Ελληνική Ενδυματολογική Εταιρεία, 2004
- B.S.A.N.A, 2009

Δ. ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

- **1996-1999:** Συμμετοχή ως μεταπτυχιακή φοιτήτρια στις ανασκαφές του Τμήματος Ιστορίας-Άρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στην *Κάτω Βασιλική Αιτωλοακαρνανίας και στον Άγιο Νικόλαο Βαράσοβας* με επικεφαλής τον αιμνηστο Καθηγητή της Βυζαντινής Αρχαιολογίας Αθανάσιο Παλιούρα.

Ε. ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΡΕΥΝΑ

1996- και εξής: καταγραφή, μελέτη και δημοσίευση, κατά το δυνατόν, του κειμηλιακού πλούτου της Ορθόδοξου Εκκλησίας ανά περιοχές. 1.Ελλάδα: Θεσσαλία, Ήπειρος, Στερεά Ελλάδα, Μακεδονία, Θράκη, Πελοπόννησος, Ιόνια Νησιά, Β. Αιγαίο,

Κυκλάδες, Κρήτη, Άγιον Όρος (πολυετής συνεργασία). 2. Εξωτερικό: Σερβία, Βουλγαρία, Γεωργία, Ρουμανία, Ρωσία, Βενετία.

ΣΤ. ΠΕΔΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Εκκλησιαστικά Υφάσματα. Εργαστήρια, τεχνίτες, δωρητές, υλικά κατασκευής, διακίνηση, αλληλεπιδράσεις.

- Πολυτελή Βυζαντινά Υφάσματα και Ενδύματα.

- Ιερά Σκεύη

- Αισθητικός, Λειτουργικός και Συμβολικός Χαρακτήρας της Βυζαντινής Τέχνης.

Ζ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΜΗ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

- Πρόεδρος του Συλλόγου Γυναϊκών Ζίτσας

- Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Ζίτσας

- Μέλος της Μικτής Χορωδίας του Λυκείου Ελληνίδων Ιωαννίνων

- Μέλος του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

A. Δημοσιευμένες εργασίες

A1. ΒΙΒΛΙΑ (4)

1998 *Ιερά Μονή Ιβήρων. Χρυσοκέντητα Άμφια και Πέπλα*, Ιερά Μονή Ιβήρων, Άγιον Όρος 1998, **μονογραφία** (σσ. 151). Η ίδια εργασία έχει μεταφραστεί και στα Αγγλικά με επιμέλεια της γράφουσας και τίτλο: Eleni Vlachopoulou - Karabina, *Gold Embroideries*, Holy Monastery of Iveron, Mount Athos 1998 (σσ. 151).

2009, 2018 *Εκκλησιαστικά χρυσοκέντητα άμφια βυζαντινού τύπου στον Ελλαδικό χώρο (16ος-19ος αιώνας). Το εργαστήριο της μονής Βαρλαάμ Μετεώρων*, Φ.Ι.ΛΟ.Σ, ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ, αρ. 14, σσ. 430, **ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ**, εκδόσεις Ν.Σ. Μπατσιούλας, Αθήνα 2009¹. Β' Έκδοση: εκδόσεις ΑΡΜΟΣ, Αθήνα 2018, σσ. 430 (διανέμεται ως **διδακτικό εγχειρίδιο** στις Α.Ε.Α. και στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας της Θεολογικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. από το σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ, κωδ. **68379899**).

2012. *Τα Άμφια της Ελληνορθόδοξου Εκκλησίας*, Στρατηγικές Εκδόσεις, Αθήνα 2012, σσ.317, σε συνεργασία με τον Αρχ. π. Γεώργιο Χρυσοστόμου (νυν Μητροπολίτη Κίτρους και Κατερίνης) και πρόλογο του Καθηγητή κ. Γ. Φίλια (διανέμεται ως **διδακτικό εγχειρίδιο** στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας της Θεολογικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. από το σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ, κωδ. **77112347**).

2015 *Άγιον Όρος Συλλογή 2014, Κεντήματα*, εκδόσεις Ε.Λ.Τ.Α., Αθήνα 2015, σσ.110 (ελληνικά και αγγλικά).

A2. ΜΕΛΕΤΕΣ (40)

1988/89 «Το παρεκκλήσιο του τάφου του Νεομάρτυρα Αγίου Γεωργίου στα Ιωάννινα», *ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ*, τόμ. 29ος (1988/89), 187-215.

1998/99 «Ο άγνωστος επιτάφιος του Ιερού Μητροπολιτικού Ναού Αγίου Αθανασίου Ιωαννίνων» (πρόδρομη ανακοίνωση), *ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ*, τόμ.33ος (1998-99), 243-249.

1999 «Χρυσοκέντητα Κειμήλια: Τα πολύτιμα ιερατικά και λειτουργικά άμφια της Ιεράς Μονής Ξενοφώντος», *εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ: ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΕΣ*, φύλ. 20/12/1998, 23.

1999 «Ο βυζαντινός επιτάφιος του Μεγάλου Μετεώρου, τελευταίο τέταρτο 14ου αιώνα», *ΤΡΙΚΑΛΙΝΑ*, τόμ.19ος (1999), 307-330.

1999-2000 «Η ακτινοβολία του εργαστηρίου εκκλησιαστικής χρυσοκεντητικής της μονής Αρκαδίου», *ΝΕΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΚΡΗΤΗ*, περ. Β', τεύχ.19 (1999-2000), 219-249.

2001 «Η πορεία της ανάπτυξης και παρακμής της τέχνης της χρυσοκεντητικής στην Ήπειρο κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας (από το μεγάλο κέντρο στην περιφέρεια και από την περιφέρεια στο κέντρο)», *ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ*, Μέτσοβο 3-6 Ιουνίου 1998, Αθήνα 2001, 580-598 (με αγγλική περίληψη).

2003 «Η τέχνη της χρυσοκεντητικής στο Δεσποτάτο της Ηπείρου», *ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ* 36 (2002), 215-238 (με αγγλική περίληψη).

2003 «The Rumanian Epitaphioi of the holy monasteries of Saint Stefanos of Meteora and Saint Bissario (Doussikon) of Trikala», *ÎNCHINARE LUI PETRE Ş. NĂSTUREL LA 80 DE ANI*, Brăila, 2003, 631-651.

2004 «Ο επιτάφιος του ναού της Παναγίας Αιτωλικού, β' μισό 18ου αι», *Β' ΔΙΕΘΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΙΤΩΛΟ-ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ*, Αργίνο 29, 30, 31 Μαρτίου 2002, ΠΡΑΚΤΙΚΑ τόμ. Β', Αργίνο 2004, 661-671.

2005 «Το Επτανησιακό εργαστήριο εκκλησιαστικής χρυσοκεντητικής. Μια πρώτη προσέγγιση», *ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ*, τόμ.10^{ος} (2005), 391-431.

2006 «Εκκλησιαστική Χρυσοκεντητική και Θεία Λατρεία», *ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ*, Ιερά Μητρόπολις Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου, Έτος Ι' (2005) αρ. 34, 16-18.

2006 «Η γοητεία των πολυτελών χρυσοϋφαντων και χρυσοκέντητων μεταξωτών υφασμάτων του Βυζαντίου, άλλοτε και τώρα», *ΔΩΔΩΝΗ*, τόμ.35ος, Ιωάννινα 2006, 235-276 (με αγγλική περίληψη).

2006 Ανδρόνικος Φάλαγγας – Ελένη Βλαχοπούλου-Καραμπίνα, «Το επιτραχήλιο του Ιωάννη Δεσπότη στην Ι.Μ. Δουσίκου Τρικάλων (1561). Μια άγνωστη ορθόδοξη μαρτυρία (;) για τον προτεστάντη ηγεμόνα της Μολδαβίας», *ΔΩΔΩΝΗ*, τόμ.35ος, Ιωάννινα 2006, 363-388 (με αγγλική περίληψη).

2006 «Ο συμβολισμός των ιερών αμφίων και πέπλων της Ορθοδόξου Εκκλησίας και η ερμηνεία του διακόσμου τους σύμφωνα με τις ιερές πηγές», *ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΙΤΟΣ*, Ηράκλειο Δεκέμβριος 2006, τόμ. 5ος, 123-172.

2007 «Παλαιά χρυσοκεντήματα από το Εκκλησιαστικό Μουσείο της Παναγίας Αγιάσου (αρχές 17^{ου}-αρχές 19^{ου} αιώνα)», *ΑΓΙΑ ΣΙΩΝ*, Επιστημονική Επετηρίς Ι.Μ. Μυτιλήνης, Ερεσού και Πλωμαρίου, τόμ.7, Μυτιλήνη 2007, 196-217 (με αγγλική περίληψη).

2007 «Η χρυσοκέντητη ποδέα του Θεοδώρου Κομνηνού Δούκα, α' τέταρτο 13ου αι», *Β' ΔΙΕΘΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΆΡΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ*, Άρτα 12, 13, 14 Απριλίου 2002, έκδ. Μουσικοφιλολογικός Σύλλογος Άρτης «Ο ΣΚΟΥΦΑΣ» Αθήνα 2007, 229-240.

2008 «Ο χριστολογικός συμβολισμός της ευχαριστιακής λατρείας μέσα από τα λειτουργικά υπομνήματα», *ΑΓΙΑ ΣΙΩΝ*, Επιστημονική Επετηρίς Ι.Μ. Μυτιλήνης, Ερεσού και Πλωμαρίου, τόμ.3ος, Μυτιλήνη 2008, 153-181 (με αγγλική περίληψη).

2008 «Το ιστορημένο βυζαντινό εκκλησιαστικό ύφασμα», *ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ*, Ιερά Μητρόπολις Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου, Έτος ΙΑ', αρ. 39, Μάιος 2007 – Ιούλιος 2007, 16 -17 και Έτος ΙΒ', αρ. 41, Νοέμβριος 2007 – Ιανουάριος 2008, 19 -20.

- 2009** «**Τα χρυσοκεντήματα της Ιεράς Μονής Λειμώνος. Εργαστήρια - τεχνίτες - δωρητές**», Πρακτικά Συνεδρίου: *ΜΟΝΗ ΛΕΙΜΩΝΟΣ*, 27-30 Σεπτεμβρίου 2001, Αθήνα 2009, 213-270, 290-302.
- 2009** «**Ο βυζαντινός επιτάφιος του ναού Αγίου Γεωργίου Ορμούλιας (14ος αι)**», *Δ' ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΥ*, Θεσ/νίκη 20-22 Σεπτεμβρίου 2002, Εισηγήσεις – Περιλήψεις Ανακοινώσεων, Θεσ/νίκη 2003, 181-182, *ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΠΑΛΑΜΑΣ*, Θεσ/νίκη Οκτώβριος 2009, 591-610 (με αγγλική περίληψη).
- 2009** «**Ο σλαβικός αήρ της Ιεράς Μονής Δουσίκου Τρικάλων με μικρογραφίες Ευαγγελιστών (15^{ος} και 17^{ος} αι)**», *ΤΡΙΚΑΛΙΝΑ*, τ. 29^{ος} (2009), Πρακτικά 8^{ου} Συμποσίου Τρικαλινών Σπουδών (*Τρίκαλα, 31 Οκτωβρίου -2 Νοεμβρίου 2008*), 603-618.
- 2010** «**Παλαιοί επιτάφιοι των ιερών ναών της πόλεως των Ιωαννίνων (α' μισό 18^{ου} – αρχές 20^{ου} αιώνα)**», *ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ*, τόμ. 44, 2010, 25-71.
- 2011** «**Ο Παλαιολόγειος αήρ του Μεθοδίου της Ι.Μ. Μεγάλου Μετεώρου**», *ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ, ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΣΤΟ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΥΡΟ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟ*, Θεσσαλονίκη 2011, 107-115.
- 2011** «**Άμφια Ιερατικά**», *ΜΕΓΑΛΗ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ*, τόμ. 2, Στρατηγικές Εκδόσεις, Αθήνα, 2011, 292-299.
- 2011** «**Παλαιά Χρυσοκέντητα Άμφια της Θράκης: η μαρτυρία των Εκκλησιαστικών της Μουσείων**», *ΘΡΑΚΗ*, τόμ.2, Θεσ/νίκη 2011, 159-187.
- 2011** «**Ιστορική και αισθητική θεώρηση των ιερατικών και λειτουργικών αμφίων και πέπλων της Εκκλησίας μας**», *ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ*, Μηνιαίο Περιοδικό Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, Έτος 60, Τεύχος 6, Ιούνιος 2011, 4-7.
- 2011** «**Η τέχνη της μοναστηριακής χρυσοκεντητικής στην Κρήτη. Τεχνίτες, δωρητές, εργαστήρια. Τα εντοπισθέντα ενυπόγραφα έργα**», *ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΜΟΝΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ, ΜΟΝΑΣΤΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗ*, Χανιά 2011, 243-272.
- 2012/2013** «**Η Ενδυτή ή Τραπεζοφόρος**», *ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ*, Ιερά Μητρόπολις Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου, Έτος ΙΣΤ', αρ. 61, Νοέμβριος 2012 – Ιανουάριος 2013, 18-20.
- 2013** «**Depicting Saints Constantine and Helene on Church Gold Embroidered Vestments: the Case of the Arkadi Monastery's Collection in Crete**», Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, *COMMEMORATING THE 1700TH ANNIVERSARY OF THE EDICT OF MILAN*, 31 – 2 Ιουνίου 2013, Niš, Serbia, τόμ. 2, 537-594.
- 2014** «**Viennese Gold Embroideries from the Olympiotissa of Ellassona**», *ACTA MUSEI APULENSIS, APULUM LI SERIES HISTORIA & PATRIMONIUM*, 2014, Muzeul Național Al Unirii, Alba Iulia, Romania, 335-353.
- 2015** «**Η υφαντουργία και η κεντητική ως σύγχρονες εκκλησιαστικές τέχνες**», *ΙΔ' ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ*, Πάτραι 17-19.9.2012, *ΕΚΚΛΗΣΙΑ* (90), τεύχ. 8, Αύγουστος – Σεπτέμβριος 2013 Αθήναι, 553-565 και στο βιβλίο *ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ*, Αποστολική Διακονία, Αθήνα 2015, 235-264.
- 2015** «**Η αναβίωση του εκκλησιαστικού χρυσοκεντήματος στη σύγχρονη Ελλάδα. Μια πρώτη προσέγγιση**», Συνέδριο προς τιμήν της Πόπης Ζώρα, *ΛΑΪΚΗ ΤΕΧΝΗ, ΝΕΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ-ΝΕΕΣ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ*, Μουσείο Μπενάκη 2-5 Νοεμβρίου 2006, Αθήνα 2015, 469-483, πίν. LXXVIII-LXX.

2015 «Πελοποννησιακά χρυσοκεντήματα 15^{ου} - 17^{ου} αι», *ΕΠΕΤΗΡΙΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ*, τόμ.Ν', Αθήναι 2015, 605-632.

2017 «Ιερά Αμφια και Σκεύη του Κειμηλιαρχείου “Ψυχής Άκος” της Ι. Μ. Σερρών και Νιγρίτης: Θεολογία και Τέχνη», *“ΨΥΧΗΣ ΆΚΟΣ”*, *ΚΕΙΜΗΛΙΑ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΣΕΡΡΩΝ*, Σέρρες 2017, 57-110.

2017 «Ο επιτάφιος της Κοκόνας του Ρολογά (1812) από τον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Βελβενδού Κοζάνης», *Δ' ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ* (Κτήριο Θεολογικής Σχολής, Πανεπιστημιούπολη 13-15 Νοεμβρίου 2015), *ΠΡΑΚΤΙΚΑ*, Αθήνα 2017, 733-747.

2017 «Modern Ecclesiastical Gold Embroidery in Greece: Prospects and Problems», Πρακτικά Η' Διεθνούς Συνεδρίου *“PERTINENT QUESTIONS IN CONTEMPORARY THEOLOGY AND CHURCH SCHOLARSHIP”*, St. Petersburg Theological Academy, November 16-18 2016, St. Petersburg 2017, τόμ. Α', 398-429.

2018 «Η αισθητική των ιερατικών αμφίων της Ελληνορθόδοξου Εκκλησίας μέσα από τους ιερούς Κανόνες», Διεπιστημονικό Συνέδριο: *“ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ: ΝΟΜΟΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ”*, Στοά του Βιβλίου, Αθήνα 15-16 Φεβρουαρίου 2018, Αθήνα 2020, 183-213.

2019 «Δύο επιτάφιοι του εργαστηρίου της Ιεράς Μονής Βαρλαάμ Μετεώρων στη συλλογή της Ι. Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας», *ΜΥΡΙΩΝΥΜΟΝ ΕΥΧΟΣ ΤΩ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΩ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΒΕΡΟΙΑΣ, ΝΑΟΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΜΠΑΝΙΑΣ Κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΙ ΕΠΙ ΤΩ ΧΡΥΣΩ ΙΩΒΗΛΑΙΩ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ (1969 - 2019) ΚΑΙ ΤΩ ΑΡΓΥΡΩ ΙΩΒΗΛΑΙΩ ΑΡΧΙΕΡΩΣΥΝΗΣ (1994 - 2019)*, τόμ.Γ', Βέροια 2019, 97-110.

2019 «Επιδράσεις του εργαστηρίου χρυσοκεντητικής της Μονής Βαρλαάμ Μετεώρων σε επιταφίους του β' μισού του 17^{ου} αιώνα στη Θεσσαλία. Η περίπτωση της κεντήτριας Αναστασίας», Πρακτικά Επιστημονικής Συνάντησης: *ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΤΟΝ 16^ο ΑΙΩΝΑ*, Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας Πέτασος 2, Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας 2019, 201-213.

2020 «Αισθητική θεώρηση και στοιχειακή ανάλυση των αμφίων του Αγ. Διονυσίου του Εκκλησιαστικού Μουσείου της Ι. Μ. Ζακύνθου και Στροφάδων», κοινή ανακοίνωση με τον συντηρητή κ. Κων/νο Στουπάθη, *ΙΑ' ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΙΟΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ, ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΟΣ ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ*, Αργοστόλι-Δηξούρι-Κουρκουμελάτα 21-25 Μαΐου 2018, Πρακτικά, τόμ. V, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ, επιμ. Δώρα Φ. Μαρκάτου, Αργοστόλι 2020, 533-564.

2020 «Αντιμίνσια του Κειμηλιαρχείου της Ι. Μ. Σερρών και Νιγρίτης «Ψυχής Άκος», *Ε' ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ*, Πολεμικό Μουσείο, Αθήνα 15-16 Δεκεμβρίου 2017, Αθήνα 2020, 603-617.

2021 «Κωνσταντινουπολίτικα εργαστήρια σε χρυσοκέντητα κειμήλια της Αγίας Λαύρας Καλαβρύτων», στον *ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΤΟΜΟ* της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για την τριακονταετή διακονία του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου Α', Αθήνα 2021, 189-217.

2021 «Η διδαχή του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού στην κωμόπολη της Ζίτσας Ιωαννίνων στα 1778. Συνέπειες στην καλλιτεχνική, εκπαιδευτική και θρησκευτική ζωή του τόπου», ανακοίνωση στο Επιστημονικό Συνέδριο: *ΆΓΙΟΣ ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ: 240 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΟΥ (1779-2019)*, Αθήνα, 10-12 Δεκεμβρίου 2019, Αθήνα 2021, 137-164.

2022 «Σύγχρονη μοναστηριακή υφαντική της Κρήτης», *ΣΤ' Επιστημονικό Συμπόσιο Νεοελληνικής Εκκλησιαστικής Τέχνης*, Αθήνα 9-11 Οκτωβρίου 2020, Αθήνα 2022, 631-648.

2023 «Το χρυσοκέντητο Λάβαρο της Αγίας Λαύρας: αισθητική θεώρηση», Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο, “Υμείς γὰρ ἐπ’ ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε” (Γαλ. 5,13) 1821-2021, Θεολογική Σχολή Αθηνών, 4 – 7 Νοεμβρίου 2021, Αθήνα 2023, 75-96.

B. Επιστημονικά Λήμματα σε Καταλόγους Εκθέσεων (2)

2000 «Χρυσοκεντητική», *Οδηγός Εκθέσεως Κειμηλίων Ιεράς Μονής Οσίου Ξενοφώντος*, Άγιον Όρος 2000, 56-57, 68-69.

2007 “Athos Embroidery”, *ATHOS: MONASTIC LIFE ON THE HOLY MOUNTAIN*, Helsinki City Art Museum, Art Museum Tennis Palace, 18th August 2006 – 21st January 2007, 126-1128, 129,130-131,134-136, 343.

Γ. Εργασίες δημοσίευτες (1)

Πολυτελή υφάσματα και χρυσοκέντητα της Παλαιολόγειας εποχής: Τα κειμήλια του Μεγάλου Μετεώρου, ανέκδ. ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ, Ιωάννινα 1998, Τμήμα Ιστορίας – Αρχαιολογίας, (σσ.167, πίν.24, σχ.4).

Δ. Εργασίες υπό δημοσίευση (15)

1. «Τα χρυσοκέντητα κειμήλια της Αγίας Λαύρας», συνέδριο: *Ο ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ ΚΑΙ Η ΑΓΙΑ ΛΑΥΡΑ, ΑΓΙΑ ΛΑΥΡΑ 3-5 ΙΟΥΛΙΟΥ 1998* (σε ανεξάρτητο τεύχος της μονής).

2. «Τα χρυσοκεντήματα της Ι. Μονής Ξενοφώντος» (συλλογικός τόμος μονής).

3. «Τα χρυσοκεντήματα της Ι. Μονής Αγίου Διονυσίου του εν Ολύμπω» (συλλογικός τόμος μονής).

4. «Η εξελικτική πορεία και η καθιέρωση της βυζαντινής εκκλησιαστικής χρυσοκεντητικής (4^ο-15^ο αι)», ανακοίνωση στην Ημερίδα της *ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ*, Αθήνα 16 Δεκεμβρίου 2006 (πρακτικά Ημερίδας).

5. «Οι βυζαντινές επιρροές στο ρουμανικό αυτοκρατορικό ένδυμα: η μαρτυρία των χρυσοκεντημάτων (15^ο -17^ο αι)», ανακοίνωση στα 45⁴ *ΔΗΜΗΤΡΙΑ (2011), ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΡΟΥΜΑΝΙΚΕΣ ΗΓΕΜΟΝΙΕΣ* (πρακτικά Συνεδρίου).

6. «Ποικιλμένα εκκλησιαστικά υφάσματα και η άποψη των Πατέρων του 4^{ου} και 5^{ου} αιώνα», ανακοίνωση στο 31^ο *ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ* (ΧΑΕ), Αθήνα 13, 14 και 15 Μαΐου 2011, υπό έκδοση σε συλλογικό τόμο της Ι. Μονής Σπηλιάς Αγράφων.

7. «Ο σερβικός επιτάφιος της Ι. Μονής του Αγίου Παύλου στο Άγιον Όρος (περ.1420)», υπό έκδοση σε Αγγλική και Σερβική γλώσσα σε συνεργασία με τον Καθηγητή κ. **Gojko Subotić**, Πρόεδρο της Σερβικής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών.

8. «Τρεις χρυσοκέντητες εικόνες κωνσταντινουπολίτικου εργαστηρίου της Ι.Μ. Ξενοφώντος Αγίου Όρους (19ος αι.)», ανακοίνωση στην *Α' [Η'] ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΛΟΓΩΝ*, Αθήνα 16-18 Δεκεμβρίου 2015 (Ε.Θ.Σ.Π.Α).

9. «Ενυπόγραφα και ενεπίγραφα Γεωργιανά Χρυσοκεντήματα της Ι. Μονής Ιβήρων (17^ο αι): βυζαντινές επιδράσεις και διαφοροποιήσεις», ανακοίνωση στο *Γ' ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ*, Θεσσαλονίκη 7-9 Δεκεμβρίου 2018 (πρακτικά Συνεδρίου).

10. «Οι ιδιόμορφοι κεντημένοι επιτάφιοι της Κρήτης (17^ο-19^ο αι)», ανακοίνωση στο 39^ο *ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ*, Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Αθήνα, 30, 31 Μαΐου και 1 Ιουνίου 2019 (Ε.Θ.Σ.Π.Α).

11. «Τα ιστορημένα εκκλησιαστικά υφάσματα και ο ρόλος τους στη διακονία της Ορθόδοξης Πίστεως», ανακοίνωση στα ΚΕ' Παύλεια, '' Η Διακονία της Εκκλησίας κατά τον Απόστολο Παύλο '', Βέροια 26-28 Ιουνίου 2019 (πρακτικά Συνεδρίου).

12. «Ο επιτάφιος της Ι. Μονής Σωσίνου, 1694 (Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού)», ανακοίνωση στη Γ' [I'] ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΛΟΓΩΝ, Ιωάννινα 27 Νοεμβρίου έως 1 Δεκεμβρίου 2019, Περιλήψεις, 17.

13. «The presence of the Georgian Queen Mariam (1643-1658) in the Holy Monastery of Iviron: the testimony of some Georgian gold embroideries», στο συλλογικό τόμο *Georgian Art in Greece*, Ili State University, Tbilisi, Γεωργία (συλλογικός τόμος).

14. «Τα άμφια του Παλαιών Πατρών Γερμανού του Γ' στη μονή της Αγίας Λαύρας», στον αφιερωτικό τόμο για τον αείμνηστο Καθηγητή της Βυζαντινής Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Αθανάσιο Παλιούρα από τις Εφορείες Αρχαιοτήτων Άρτας και Θεσπρωτίας.

15. «Βιεννέζικα λειτουργικά και διακοσμητικά πέπλα σε μονές και ναούς στην περιοχή Ελασσόνας», Συμπόσιο, «Η Τέχνη στη Θεσσαλία την εποχή του Διαφωτισμού (1770-1830)», Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας, 26-27 Νοεμβρίου 2021 (πρακτικά Συνεδρίου).

**ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΑ, ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ (39)**

1998 Στο Συνέδριο 'Τεχνολογία, Πολιτισμός και Αποκέντρωση', Μέτσοβο 3-6 Ιουνίου 1998, με την εισήγηση: «*Η πορεία της ανάπτυξης και παρακμής της τέχνης της χρυσοκεντητικής στην Ήπειρο κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας (από το μεγάλο κέντρο στην περιφέρεια και από την περιφέρεια στο κέντρο)*».

1998 Στο Συνέδριο 'Ο Μοναχισμός εις την Πελοπόννησον και η Αγία Λαύρα', Αγία Λαύρα 3-5 Ιουλίου 1998, με την εισήγηση: «*Τα χρυσοκέντητα κειμήλια της Αγίας Λαύρας*».

1998 Στην Α' Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου, Ιωάννινα 25-27 Σεπτεμβρίου 1998, με την εισήγηση: «*Η τέχνη της χρυσοκεντητικής στο Δεσποτάτο της Ηπείρου*».

2000 Στην Γ' Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου, Ρέθυμνο 22-24 Σεπτεμβρίου 2000, με την εισήγηση: «*Η ακτινοβολία του εργαστηρίου εκκλησιαστικής χρυσοκεντητικής της μονής Αρκαδίου*».

2001 Στο Συνέδριο 'Ιερά Μονή Λειμώνος, Θεολογία - Ιστορία - Τέχνη', Ιερά Μονή Λειμώνος 27-30 Σεπτεμβρίου 2001, με την εισήγηση: «*Τα χρυσοκεντήματα της Ιεράς Μονής Λειμώνος. Εργαστήρια - τεχνίτες - δωρητές*».

2002 Στο Β' Διεθνές Ιστορικό και Αρχαιολογικό Συνέδριο Αιτωλο-ακαρνανίας, Αγρίνιο 29, 30, 31 Μαρτίου 2002, με την εισήγηση: «*Ο επιτάφιος του ναού της Παναγίας Αιτωλικού, β' μισό 18ου αι*».

2002 Στο Β' Διεθνές Ιστορικό και Αρχαιολογικό Συνέδριο για την Βυζαντινή Άρτα και την περιοχή της, Άρτα 12, 13,14 Απριλίου 2002, με την εισήγηση: «*Η χρυσοκέντητη ποδέα του Θεοδώρου Κομνηνού Δούκα, α' τέταρτο 13ου αι*».

2002 Στην Δ' Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου, Θεσ/νίκη 20-22 Σεπτεμβρίου 2002, με την εισήγηση: «*Ο βυζαντινός επιτάφιος του ναού Αγίου Γεωργίου Ορμούλιας (14ος αι)*».

2003 Στο ΙΣΤ΄ Συμπόσιο Ιστορίας και Τέχνης: *Από το Δεσποτάτο στο Regno: Ο Μορής 1460-1685*, Κάστρο, Μονεμβασία 5, 6, 7 Ιουλίου 2003, με την εισήγηση: «*Πελοποννησιακά χρυσοκεντήματα 15^{ου} -17^{ου} αι*».

2003 Στη Διημερίδα της ΠΕΚΑΔΕ (Ένωση Καθηγητών Αγγλικής Δημόσιας Εκπαίδευσης): *Διαθεματική – Διεπιστημονική Προσέγγιση: Για μια άλλη ποιότητα στην εκπαίδευση*, 6-7 Σεπτεμβρίου, Αθήνα 2003, με την εισήγηση: «*Πρόταση διδασκαλίας της Αγγλικής γλώσσας μέσω INTERNET – Χρήση υπερσυνδέσμων και σχολίων σε επιλεγμένα αγγλικά κείμενα - Εκπαιδευτική δραστηριότητα βασισμένη στο Word*».

2003 Στην Ε΄ Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου, Κέρκυρα 3-5 Οκτωβρίου 2003, με την εισήγηση: «*Το Επτανησιακό εργαστήριο εκκλησιαστικής χρυσοκεντητικής. Μια πρώτη προσέγγιση*».

2004 Στο 24^ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Αθήνα 7-9 Μαΐου 2004, σε κοινή εισήγηση με τον Καθηγητή κ. Ανδρόνικο Φάλαγγα: «*Το επιτραχήλιο του Ιωάννη Δεσπότη στην Ι.Μ. Δουσίκου Τρικάλων (1561). Μια άγνωστη ορθόδοξη μαρτυρία (;) για τον προτεστάντη ηγεμόνα της Μολδαβίας*».

2005 Στην ΣΤ΄ Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου, Αθήνα 22-25 Σεπτεμβρίου 2005, με την εισήγηση: «*Η γοητεία των πολυτελών χρυσοϋφαντων και χρυσοκέντητων μεταξωτών υφασμάτων του Βυζαντίου, άλλοτε και τώρα*».

2006 Στο Συνέδριο προς τιμήν της Πόπης Ζώρα, *Λαϊκή Τέχνη, Νέα Ευρήματα-Νέες Ερμηνείες*, Μουσείο Μπενάκη 2-5 Νοεμβρίου 2006, με την εισήγηση: «*Η αναβίωση του εκκλησιαστικού χρυσοκεντήματος στη σύγχρονη Ελλάδα. Μια πρώτη προσέγγιση*».

2006 Στην ημερίδα της Ελληνικής Ενδυματολογικής Εταιρείας, Αθήνα 16 Δεκεμβρίου 2006, με την εισήγηση: «*Η εξελικτική πορεία και η καθιέρωση της βυζαντινής εκκλησιαστικής χρυσοκεντητικής (4^{ος} -15^{ος} αι)*».

2007 Στο 27^ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης (ΧΑΕ), Αθήνα 11, 12, και 13 Μαΐου 2007, με την εισήγηση: «*Το ιστορημένο βυζαντινό εκκλησιαστικό ύφασμα: εξελικτική πορεία, διάκοσμος, συμβολικός χαρακτήρας*».

2008 Στο 8^ο Συμπόσιο Τρικαλινών Σπουδών, Τρίκαλα 31 Οκτωβρίου-2 Νοεμβρίου 2008, με την εισήγηση: «*Ο σλαβικός αήρ της Ιεράς Μονής Δουσίκου Τρικάλων με μικρογραφίες Ευαγγελιστών (15^{ος} και 17^{ος} αι)* ».

2010 Στο Διορθόδοξο Μοναστικό Συνέδριο, Μοναστική Ζωή και Παράδοση, υπό την αιγίδα της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Κρήτης, Χανιά - Αγία Κυριακή, 27-30 Μαΐου 2010, με την εισήγηση: «*Η τέχνη της μοναστηριακής χρυσοκεντητικής στην Κρήτη*».

2011 Στα 45^α Δημήτρια (2011), Χριστιανική Θεσσαλονίκη και Ρουμανικές Ηγεμονίες, Θεσσαλονίκη 10 Οκτωβρίου 2011, με την εισήγηση: «*Οι βυζαντινές επιρροές πάνω στο ρουμανικό αυτοκρατορικό ένδυμα: η μαρτυρία των χρυσοκεντημάτων (15^{ος} -17^{ος} αι)*».

2011 Στο 31^ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης (ΧΑΕ), Αθήνα 13, 14 και 15 Μαΐου 2011, με την εισήγηση: «*Ποικιλμένα εκκλησιαστικά υφάσματα και η άποψη των Πατέρων του 4^{ου} και 5^{ου} αιώνα*».

2012 Στο 14ο Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο Στελεχών Ιερών Μητροπόλεων, Πάτρα, 17-19.9.2012, με την εισήγηση: «*Η υφαντουργία και η κεντητική ως σύγχρονες εκκλησιαστικές τέχνες*».

2013 Στο Διεθνές Συνέδριο στη Niš της Σερβίας, “Commemorating the 1700th Anniversary of the Edict of Milan, 31 – 2 Ιουνίου 2013, με την εισήγηση: «*Depicting Saints Constantine and Helene on Church Gold Embroidered Vestments: the Case of the Arkadi Monastery’s Collection in Crete*» και την προεδρία της Συνεδρίας.

2015 Στο Δ΄ Επιστημονικό Συμπόσιο Νεοελληνικής Εκκλησιαστικής Τέχνης, Κτήριο Θεολογικής Σχολής, Αθήνα 13-15 Νοεμβρίου 2015, με την εισήγηση: «*Ο Επιτάφιος της Κοκόνας του Ρολογά (1812) από τον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Βελβενδού Κοζάνης*».

2015 Στην Α΄ [Η΄] Συνάντηση Ελλήνων Βυζαντινολόγων, Αθήνα 16-18 Δεκεμβρίου 2015, με την εισήγηση: «*Τρεις χρυσοκέντητες εικόνες κωνσταντινουπολίτικου εργαστηρίου της Ι.Μ. Ξενοφώντος Αγίου Όρους (19ος αι.)*».

2016 Στην Αγία Πετρούπολη στο VIIIth International Research Conference “Pertinent questions in contemporary theology and church scholarship”, 16-18 Νοεμβρίου 2016, Αγία Πετρούπολη, Θεολογική Ακαδημία, με την εισήγηση: «*Modern Ecclesiastical Gold Embroidery in Greece: Prospects and Problems*».

2017 Στην Τιφλίδα της Γεωργίας στο Διεθνές Συνέδριο "Georgia - Byzantium - Christian East", στο Georgian National Center of Manuscripts, Τιφλίδα, 25-27 Σεπτεμβρίου 2017, με την εισήγηση: «*Church Gold Embroideries (17th century) donated by the Georgian Royal Court and Clergy to the Holy Monastery of Iviron*» και την προεδρία της Συνεδρίας: “*Georgians in Mount Athos*”.

2017 Στο Ε΄ Επιστημονικό Συμπόσιο Νεοελληνικής Εκκλησιαστικής Τέχνης, Πολεμικό Μουσείο, Αθήνα 15-16 Δεκεμβρίου 2017, με την εισήγηση: «*Αντιμίνσια του Κειμηλιαρχείου της Ι.Μ.Σερρών και Νιγρίτης «Ψυχής Άκος*».

2018 Στο Διεπιστημονικό Συνέδριο “Θρησκευτικές κοινότητες: Νομοκανονικές προσεγγίσεις ιστορικών και επικαίρων ζητημάτων”, Στοά του Βιβλίου, Αθήνα 15-16 Φεβρουαρίου 2018, με την εισήγηση: «*Η αισθητική των ιερατικών αμφίων της Ελληνορθόδοξου Εκκλησίας μέσα από τους ιερούς Κανόνες*».

2018 Στο ΙΑ΄ Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο, Επτανησιακός Βίος και Πολιτισμός, Αργοστόλι-Ληξούρι-Κουρκουμελάτα 21-25 Μαΐου 2018, σε κοινή εισήγηση με τον συντηρητή κ. Κων/νο Στουπάθη: «*Αισθητική θεώρηση και στοιχειακή ανάλυση των αμφίων του Αγ. Διονυσίου του Εκκλησιαστικού Μουσείου της Ι.Μητροπόλεως Ζακύνθου και Σροφάδων*».

2018 Στο Γ΄ Διεθνές Επιστημονικό Εργαστήριο της Αγιορείτικης Εστίας, Θεσσαλονίκη 7-9 Δεκεμβρίου 2018 με την εισήγηση: «*Ενυπόγραφα και ενεπίγραφα Γεωργιανά Χρυσοκεντήματα της Ιεράς Μονής Ιβήρων (17^{οο} αι): βυζαντινές επιδράσεις και διαφοροποιήσεις*».

2019 Στην Επιστημονική Συνάντηση Εκκλησία και Τέχνη στη Θεσσαλία τον 16^ο αιώνα, Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας 1-2 Μαρτίου 2019, με την εισήγηση: «*Επιδράσεις του εργαστηρίου χρυσοκεντητικής της Μονής Βαρλαάμ Μετεώρων σε επιτάφιος του β΄ μισού του 17^{οο} αιώνα στη Θεσσαλία. Η περίπτωση της κεντήτριας Αναστασίας*».

2019 Στο 39οο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας, Βυζαντινό και

Χριστιανικό Μουσείο, Αθήνα, 30, 31 Μαΐου και 1 Ιουνίου 2019, με την εισήγηση: «*Οι ιδιόμορφοι κεντημένοι επιτάφιοι της Κρήτης (17^{ος}-19^{ος} αι)*».

2019 Στα ΚΕ' Παύλεια," Η Διακονία της Εκκλησίας κατά τον Απόστολο Παύλο", Βέροια 26-28 Ιουνίου 2019, με την εισήγηση: «*Τα ιστορημένα εκκλησιαστικά υφάσματα και ο ρόλος τους στη διακονία της Ορθοδόξου Πίστεως*».

2019 Στη Γ' [I'] Συνάντηση Ελλήνων Βυζαντινολόγων, Ιωάννινα 27 Νοεμβρίου έως 1 Δεκεμβρίου 2019, με την εισήγηση: «*Ο επιτάφιος της Ι. Μονής Σωσίνου, 1694 (Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού)*».

2019 Στο Επιστημονικό Συνέδριο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός: 240 χρόνια από το μαρτύριό του (1779-2019), Αθήνα, 10-12 Δεκεμβρίου 2019, με την εισήγηση: «*Η διδασχία του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού στην κωμόπολη της Ζίτσας Ιωαννίνων στα 1778. Συνέπειες στην καλλιτεχνική, εκπαιδευτική και θρησκευτική ζωή του τόπου*».

2020 Στο ΣΤ' Επιστημονικό Συμπόσιο Νεοελληνικής Εκκλησιαστικής Τέχνης, Πολεμικό Μουσείο, Αθήνα 9-11 Οκτωβρίου 2020, με την εισήγηση: «*Σύγχρονη μοναστηριακή υφαντική της Κρήτης*».

2020 Στη Θ' Ημερίδα Ενδυμασιολογίας "Πρακτικές δημιουργικής επανάχρησης υφασμάτων, 19^{ος} -20^{ος} αι, 14 Νοεμβρίου 2020 (διαδικτυακά), με την εισήγηση: «*Οθωμανικά χρυσοκεντήματα μετασκευασμένα σε ιερατικά άμφια, 19^{ος}-21^{ος} αι*».

2021 Στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο, "Υμείς γάρ ἐπ' ἐλευθερία ἐκλήθητε" (Γαλ. 5,13) 1821-2021, Θεολογική Σχολή Αθηνών, 4 – 7 Νοεμβρίου 2021, με την εισήγηση: «*Το χρυσοκέντητο Λάβαρο της Αγίας Λαύρας: αισθητική θεώρηση*».

2021 Στο Συμπόσιο, «Η Τέχνη στη Θεσσαλία την εποχή του Διαφωτισμού (1770-1830)», Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας, 26-27 Νοεμβρίου 2021, με την εισήγηση: «*Βιεννέζικα λειτουργικά και διακοσμητικά πέπλα σε μονές και ναούς στην περιοχή Ελασσόνας*».

2023 Στο διεθνές online workshopt, «Iviron through the ages», State Pliia University, Tbilisi, Georgia, 2-12-2023, με την εισήγηση "A significant scene of the Ascension on a Georgian epigonation from the Holy Monastery of Iviron: theological and artistic interpretation".

ΕΡΕΥΝΑ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ

«*Εκκλησιαστικά υφάσματα της Κρήτης*», υπό την αιγίδα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κρήτης. Πολύχρονη καταγραφή, μελέτη και δημοσίευση του κειμηλιακού πλούτου μονών, ιερών ναών και μουσείων της Κρήτης, κατόπιν αδείας της 13ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και των κατά τόπους Μητροπόλεων και μονών. Συγκεκριμένα έχει διεξαχθεί μέχρι τώρα έρευνα και καταγραφή στα εξής μέρη: 1. Ιερά Αρχιεπισκοπή Κρήτης: Αγ. Τίτος, Μ. Αγκαράθου, Μ. Επανωσήφη, Μ. Παλληανής, Μ. Σαββαθιανών, Ιστορικό Μουσείο Ηρακλείου, Μουσείο Αγίας Αικατερίνης Σινά-2. Ι. Μ. Γορτύνης και Αρκαδίας: Μ. Οδηγητριάς, Μ. Απεξανών. Μ. Παναγίας Καλυβιανής-3. Ι. Μ. Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου: Μητροπολιτικός Ναός Εισοδίων. Θεοτόκου. Μ. Αρκαδίου, Μ. Αρσανίου, Μ. Κουμπέ, Μ. Αγίας Ειρήνης- 4. Ι. Μ. Κυδωνίας και Αποκορώνου: Μητροπολιτικός ναός Εισοδίων της Θεοτόκου, Μ. Γκουβερνέτου, Μ. Αγ. Τριάδος Τζαγκαρόλων, Μ. Κορακίων, Μ. Χρυσοπηγής- 5. Ι. Μ. Λάμπης, Συβρίτου και Σφακίων: Μ. Πρέβελης- 6. Ι. Μ. Ιεραπύτνης και Σητείας: Μ.

Τοπλού- 7. Ι. Μ. Κισάμου και Σελίνου: Μ. Γωνιάς, Μ. Χρυσοσκαλιτίσσης. Η εργασία βρίσκεται σε στάδιο συγγραφής και έτι συλλογής υλικού.

ΕΤΕΡΟΑΝΑΦΟΡΕΣ (επιλογή)

1997 Δ. Τριανταφυλλόπουλος: «Η τέχνη στην τουρκοκρατούμενη Ήπειρο», *ΗΠΕΙΡΟΣ 4000 Χρόνια Ελληνικής Ιστορίας και Πολιτισμού*, Αθήνα 1997, 318-336. **Αναφορά σ. 330, σημ. 76 στο άρθρο:** « Το παρεκκλήσιο του τάφου του Νεομάρτυρα Αγίου Γεωργίου στα Ιωάννινα», *ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ*, τόμ. 29ος (1988/89), 187-215.

1999 Άννα Μπαλιάν: *Ιεροτελεστία και Πίστη. Βυζαντινή Τέχνη και Θεία Λειτουργία*, Κατάλογος Έκθεσης Μουσείου Ελληνικών Αρχαιοτήτων Μεμβούρνης: Μάιος - Οκτώβριος 1999, αρ. κατ. 47, 199. **Αναφορά σ.199 στο βιβλίο:** *Χρυσοκέντητα Άμφια και Πέπλα*, Ιερά Μονή Ιβήρων, Άγιον Όρος 1998.

1999 Elena Papastavrou, I Christiana d' Oriente, Spiritualita, citre e potere nell' Europa post Bizantina, 1999 – Electa, Milano, Elemond Editori Associati, κατ. Έκθεσης αρ. 202. **Αναφορά σ.220 στο βιβλίο: *Χρυσοκέντητα Άμφια και Πέπλα*, Ιερά Μονή Ιβήρων, Άγιον Όρος 1998.**

2002 Δημήτριος Γρ. Γιαννούλης, *Ο Ιερός Ναός του Αγίου Γεωργίου Κομποτίου*, Αθήνα 2002. **Αναφορά σ.134, σημ.214 στο άρθρο:** «Το παρεκκλήσιο του τάφου του Νεομάρτυρα Αγίου Γεωργίου στα Ιωάννινα», *ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ*, τόμ. 29ος (1988/89),187-215.

2004 L. Deriziotis, Byzantium: Faith and Power (1261-1557), έκδ. Helen C. Evans 2004 New York, κατ. Έκθεσης, αρ. 187B, 313-314. **Αναφορά σ. 314 και 639 στο άρθρο:** «Ο βυζαντινός επιτάφιος του Μεγάλου Μετεώρου, τελευταίο τέταρτο 14ου αιώνα», *ΤΡΙΚΑΛΙΝΑ*, τόμ. 19ος (1999), 307-330.

2004 Θεοτέκνη Μοναχή: *Η θέση της μοναχής στην Ορθόδοξη Εκκλησία*, έκδ. Β' Ι.Μ. Αγίου Στεφάνου, Άγια Μετέωρα 2004. **Αναφορές: σ.67, σημ.219 στο βιβλίο,** *Χρυσοκέντητα Άμφια και Πέπλα*, Ιερά Μονή Ιβήρων, Άγιον Όρος 1998, **σ. 70, σημ. 224-226, σ. 72, σημ. 239 στο βιβλίο:** *Εκκλησιαστικά χρυσοκέντητα άμφια βυζαντινού τύπου στον Ελλαδικό χώρο (16ος-19ος αιώνας). Το εργαστήριο της μονής Βαρλαάμ Μετεώρων*, Αθήνα 2009.

2005 Θεοτέκνη Μοναχή: «Η ύπαρξη του γυναικείου μοναχισμού στη Θεσσαλία κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας βάσει των γραπτών πηγών των Αγίων Μετεώρων», *ΠΡΑΚΤΙΚΑ Β' ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ* (10, 11, 12 -5 - 2002), Καλαμπάκα 2005. **Αναφορά σ.133, σημ.76 στα έργα:** «Ο βυζαντινός επιτάφιος του Μεγάλου Μετεώρου, τελευταίο τέταρτο 14ου αιώνα», *ΤΡΙΚΑΛΙΝΑ*, τόμ. 19ος (1999), 307-330 και *Εκκλησιαστικά χρυσοκέντητα άμφια βυζαντινού τύπου στον Ελλαδικό χώρο (16ος-19ος αιώνας). Το εργαστήριο της μονής Βαρλαάμ Μετεώρων*, Αθήνα 2009.

2005 Y. Boycheva, "L' épitaphios du despote de Ioannina Izaous Bouondelmonti et de son épouse Eudokia Balshic à Blagoevgrad" , *ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ*, τόμ. 26, 2005, 273-282. Αναφορές σ.278, σημ.18-19 στα έργα: «Ο βυζαντινός επιτάφιος του Μεγάλου Μετεώρου, τελευταίο τέταρτο 14ου αιώνα», *ΤΡΙΚΑΛΙΝΑ*, τόμ.19ος (1999), 307-330, «Η τέχνη της χρυσοκέντητης στο Δεσποτάτο της Ηπείρου», *ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ* 36 (2002), 215-238 και *Εκκλησιαστικά χρυσοκέντητα άμφια βυζαντινού τύπου στον Ελλαδικό χώρο (16ος-19ος αιώνας). Το εργαστήριο της μονής Βαρλαάμ Μετεώρων*, Αθήνα 2009.

2006 C.Rezachevici, P. Ş. Năsturel, "Un patrafir de la mănăstirea Ivirilor și Neamul Doamnei lui Radu Mihnea" , *ACADEMIA ROMANĂ, INSTITUTUL DE ISTORIE "NICOLAE IORGA", STUDIE ŞI MATERIALE DE ISTORIE MEDIE*, vol.

XXIV, 2006, 111-120. **Αναφορά σ.111, 120 στο βιβλίο:** *Gold embroideries*, Holy Monastery of Iveron, Mount Athos 1998.

2009 A. Falangas, *Présences grecques dans les Pays roumains (XIVe – XVIe siècles). Le témoignage des sources narratives roumaines*, Éditions OMONIA, Bucarest 2009. **Αναφορές: σσ. 140 - 141, σημ. 249, στο άρθρο:** «Το επιτραχήλιο του Ιωάννη Δεσπότη στην Ι.Μ. Δουσίκου Τρικάλων (1561). Μια άγνωστη ορθόδοξη μαρτυρία (;) για τον προτεστάντη ηγεμόνα της Μολδαβίας», *ΔΩΔΩΝΗ*, τόμ.35ος, Ιωάννινα 2006, 363-388. **Σ. 235, σημ. 582 στο άρθρο:** «Το Επτανησιακό εργαστήριο εκκλησιαστικής χρυσοκεντητικής. Μια πρώτη προσέγγιση», *ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ*, τόμ.10^{ος} (2005), 395-397.

2009 A. Falangas, *Jacques Vassilikos – Despote (Despot Vodă). Un Grec, voïévode de Moldavie*, Éditions OMONIA, Bucarest 2009. **Αναφορές σ.48, σημ.70, 63, σημ.123, στο άρθρο:** «Το επιτραχήλιο του Ιωάννη Δεσπότη στην Ι.Μ. Δουσίκου Τρικάλων (1561). Μια άγνωστη ορθόδοξη μαρτυρία (;) για τον προτεστάντη ηγεμόνα της Μολδαβίας», *ΔΩΔΩΝΗ*, τόμ. 35ος, Ιωάννινα 2006, 363-388.

2011 Ioana Feodorov, MĂRTURII ROMÂNEȘTI PESTE HOTARE II, 2011. **Αναφορά σ. 513 στο βιβλίο:** Eleni Vlachopoulou-Karabina, *Gold embroideries*, Holy Monastery of Iveron, Mount Athos 1998.

2012 Αρχ. Γεώργιος Χρυσοστόμου, Καθηγητής Α.Ε.Α.Θ (νυν Μητρ. Κίτρους και Κατερίνης): *Το χρώμα των ιερών αμφίων. Από τη δυτική αισθητική στη ρωσική λειτουργική παράδοση*, Θεσ/νίκη 2012, σε πολλές εργασίες της γράφουσας και συχνά.

2012 A. Preobrazhensky: *Donor Portraits of Medieval Russia: 11th - Early 16th Centuries* (Ктиторские портреты средневековой Руси. XI – начало XVI века), Μόσχα 2012. **Αναφορά σ. 538, στο βιβλίο:** Eleni Vlachopoulou-Karabina, *Gold embroideries*, Holy Monastery of Iveron, Mount Athos 1998.

2012 Susannah Worth, ‘A Gold Embroidered Curtain in Greece’, *NEEDLE ARTS*, Δεκέμβριος 2012, vol. 43, No. 4, 22-25. **Αναφορά σ. 4, σημ.6 στο άρθρο:** «Η πορεία της ανάπτυξης και παρακμής της τέχνης της χρυσοκεντητικής στην Ήπειρο κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας (από το μεγάλο κέντρο στην περιφέρεια και από την περιφέρεια στο κέντρο)», *ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ, Μέτσοβο 3-6 Ιουνίου 1998*, Αθήνα 2001, 580-598.

2014 Elisabeta Negrău, ‘Hramul vechiului paraclis al mănăstirii Comana. Note privind cultul sfinților Eftimie și Spiridon în Țările Române (secolele XVII-XVIII)» [The Patron Saints of the Comana Monastery Chapel (17th-18th centuries)], *STUDII ȘI MATERIALE DE ISTORIE MEDIE*, XXII, Romanian Academy 2014, 359-380. **Αναφορά σ. 375, σημ.79 στο άρθρο:** «The Rumanian Epitaphioi of the holy monasteries of Saint Stefanos of Meteora and Saint Bissario (Doussikon) of Trikala», *ÎNCHINARE LUI PETRE Ș. NĂȘTUREL LA 80 DE ANI*, Brăila 2003, 631-651.

2014 D. Agoritsas, ‘Maria Angelina Doukaina Palaiologina and her Depictions in Post-Byzantine Mural Paintings’, *ZBORNIK RADOVA,VIZANTOLOŠKOG INSTITUTALI*, Βελιγράδι 2014, 171-191. **Αναφορά σ.172-173, σημ.7 στο άρθρο:** «Ο βυζαντινός επιτάφιος του Μεγάλου Μετεώρου, τελευταίο τέταρτο 14ου αιώνα», *ΤΡΙΚΑΛΙΝΑ*, τόμ.19ος (1999), 307-330.

2014 Marka Tomić Đurić, ‘To picture and to perform: the image of the Eucharistic Liturgy at Markov Manastir (I)’, *ZOGRAF* 38 (2014), 123-141. **Αναφορά σ. 129 σημ.55, εικ.6 στο βιβλίο:** Eleni Vlachopoulou-Karabina, *Gold embroideries*, Holy Monastery of Iveron, Mount Athos 1998.

2014 Πρωτ. Κων/νος Κουκόπουλος: *Το χρώμα των αμφίων στη λειτουργική μας παράδοση*, Θεσ/νίκη 2014, σε πολλές εργασίες της γράφουσας και συχνά.

2015 Μ.Βαρβούνης–Ν.Μαχά-Μπιζούμη: «Συνέχειες και ασυνέχειες στην ελληνική παράδοση των ιερατικών αμφίων (19^{ος}-20^{ος} αι)», στο Πρακτικά Ε΄ Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών της ΕΕΝΣ: *ΣΥΝΕΧΕΙΕΣ, ΑΣΥΝΕΧΕΙΕΣ, ΡΗΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΟΣΜΟ (1204-2014)*, Θεσσαλονίκη, 2–5 Οκτωβρίου 2014, Αθήνα 2015, 1-14, σε πολλές εργασίες της γράφουσας και συχνά.

2015 M.G.Varvounis- Nadia Macha-Bizoumi, “The modern and contemporary tradition of sacerdotal vestments in Greece (19th-20th century)”, *CHURCH STUDIES*, XII, 12, Nis, 2015, 585-598. Αναφορές σε πολλά έργα της γράφουσας και συχνά.

2016 Elena Papastavrou, Daphni Filiou, “On the beginnings of the Constantinopolitan school of embroidery”, *ZOGRAF* 2016, 161-176. **Αναφορές σ.163, σημ.20, εικ.5 και σ.168 σημ.33 στο βιβλίο:** Eleni Vlachopoulou-Karabina, *Gold Embroideries*, Holy Monastery of Iveron, Mount Athos 1998, **αναφορά σ.167, σημ.31 στο βιβλίο:** *Εκκλησιαστικά χρυσοκέντητα άμφια βυζαντινού τύπου στον Ελλαδικό χώρο (16ος-19ος αιώνας). Το εργαστήριο της μονής Βαρλαάμ Μετεώρων*, Αθήνα 2009.

2019 Elena Papastavrou, N. Vryzidis, “Sacred Patchwork: Patterns of Textile Reuse in Greek Vestments and Ecclesiastical Veils during the Ottoman Era”, *10TH INTERNATIONAL ANAMED ANNUAL SYMPOSIUM: SPOLIA REINCARNATED: AFTERLIVES OF OBJECTS, MATERIALS, AND SPACES IN ANATOLIA FROM ANTIQUITY TO THE OTTOMAN ERA*, επιμ. έκδ. Ivana Jevtić & Suzan Yalman, Koç University 2019, 259-286. **Αναφορά σ. 280, σημ.62 στο άρθρο:** «Παλαιοί επιτάφιοι των ιερών ναών της πόλεως των Ιωαννίνων (α΄ μισό 18^{ου} – αρχές 20^{ου} αιώνα)», *ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ*, τόμ. 44, 2010, 25-71.